

הוסן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

עבודה זרה דף מ' ע"א

כמה כלביות בעינן שיהיו בחבית כדי להוכיח שהציר שם הוא מדג טהור? [תד"ה כאן].

בחבית פתוחה	בחבית סתומה	
שתיים	אחת	לרש"י ¹
אחת	שתיים	להר"ר אפרים ²

טרית שאינה טרופה (דהיינו עירוב דגים קטנים שלמים), שניכרים בדגים סימני טהרה או בראש או בשדרה³, מה דינה?

לטבל בגופן של דגים	לטבל בצירן של דגים ⁴	
אסור	לס"ד דר' זירא: מותר לרב יהודה: אסור ⁵	לרב הונא
לסתמא דגמי: מותר לרב יהודה: אסור	מותר	לרב נחמן

האם ביצי (עוברי) דגים, או קרביהם נאכלים באופנים דלהלן? [תד"ה אמר].

לרבינו תם	לתוס'	
נאכלים	אינם נאכלים ⁶	כשלא נימוחו ויש להם סימנים
אינם נאכלים	אינם נאכלים	כשנימוחו ⁷

¹ ס"ל לרש"י שבפתוחות לא סגי בכלבית אחת, דכיון שהחבית פתוחה יש לחוש שמא מעלמא נפלה שם.

² ס"ל לרבינו אפרים שבפתוחות סגי באחד, דאמרינן ודאי היו יותר ואזלו לעלמא, אבל בסתומות שאינן יכולות לצאת צריך שיהיו שם שתי כלביות.

³ אולם אם היה סימן גם בראש וגם בשדרה, לכו"ע מותר לטבל בה בין בגופן בין בצירן.

⁴ והטעם שיש להקל בציר יותר מבגופן של דגים, הגם שציר דג טמא אסור ג"כ מדאורייתא, כתבו בתד"ה מחלוקת, דבצירן אם יש כאן מיעוט דגים טמאים הוא בטל מדאורייתא ברוב, משא"כ בגופן שהוא בריה, ר"ל שאם יש כאן דג טמא אינו בטל ברוב - דבריה לא בטלה.

⁵ בגמי אמרינן דר' זירא בתחילה היה מטבל בציר של טרית שהיה ניכר בה רק ראש או רק שדרה, והגם שס"ל כרב הונא, מ"מ סבר שמחלוקס היא רק בגופן ולא בצירן. וכששמע את דברי רב יהודה שאדרבה בגופן לא נחלקו ורק בצירן נחלקו, פסק מלטבל בצירן, כיון שסברתו כרב הונא.

⁶ וס"ל לתוס' שסימני ביצי דגים אינם דאורייתא, ועד שלא יהיה תרתי לטיבותא, שגם יש סימנים וגם ששואל למוכר ואומר לו מדג טהור הוצאתים אינו מועיל. [ואם אמר המוכר בסתם - טהורים הם - לא מהני, אלא באדם שמוחזק בכשרות].

הוסן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

עבודה זרה דף מ' ע"ב

האם אנדרטי של מלכים העומדים בפתח מדינה אסורים בהנאה או לא? [לשיטת רש"י].

במקומות שאינם נעבדים	במקומות שעובדים אותם ⁸	
אסורים ⁹	אסורים	לר' מאיר
מותרים	אסורים	לרבנן

מה דין צלמים דלהלן לרש"י ולרבנו תם? [תד"ה ובאנדרטי].

שאר צלמים	אנדרטי של מלכים בפתח מדינה	
לרש"י: מותרים לרבנו תם: אסורים	אסורים	לר' מאיר
לרש"י: מותרים לרבנו תם: אסורים	מותרים	לרבנן

לשיטת הירושלמי איזה צלמים אסורים ואיזה מותרים? [תד"ה ובאנדרטי].

אנדרטי של שלטונות	סתם צלמים	אנדרטי של מלכים	
מותרים	אסורים	אסורים	לר' מאיר
מותרים	מותרים	אסורים	לרבנן

⁷ ובמקרה זה אינם נלקחים אלא מן המומחה שבקיא בהם היטב לומר מה טמא ומה טהור. ואם אין שם מומחה, נחלקו בסוגיא רב יהודה ורב נחמן, שלרב יהודה סגי שיאמר המוכר אני מלחתי - דהיינו שיאמר שהוציאם מדג טהור, ולרב נחמן צריך שיראה לו הדגים עצמם שמהם הוציא את הביצים והקרבים.

⁸ ר"ל שגם לרבנן יש צלמים שנעבדים אפי"א אם אין להם ביד מקל או צפור או כדור, והם אסורים במקומות שהן נעבדים. אמנם צלם שיש בידו מקל או צפור או כדור בידוע ודאי שהוא נעבד ואסור בכל מקום. ורשב"ג ס"ל שלא דוקא שיש בידם דברים אלו, אלא כל שיש בידם כל דבר הוא סימן שהם נעבדים ואסורים.

⁹ ר' מאיר בעלמא חייש למיעוטא, ולכך גם כאן הוא גוזר שאר מקומות אטו מיעוט מקומות הנעבדים. ואף שלגבי גבינות מצאנו שנאסרו רק גבינות בית אונייקי ולא גזרו שאר גבינות אטו גבינות בית אונייקי גם לר"מ. תי' בתד"ה ר"מ, דגם באונייקי עצמו לא היו נשחטים כל העגלים לע"ז כי אם המיעוט, וא"כ הוי מיעוטא דמיעוטא שגם ר"מ מודה שאין לחוש.